

POLSKA GRUPA
GÓRNICZA

GAZETA FIRMOWA
POLSKIEJ GRUPY GÓRNICZEJ

Wbrew niektórym opiniom jesteśmy stabilnym przedsiębiorstwem

– wywiad z prezesem PGG S.A. Leszkiem Pietraszkim – s. 13

Ministerstwo Przemysłu
i branża węglowa przeciwne
pomysłom resortu klimatu – s. 9

Studenci z Lublina
z wizytą w kopalni
Wujek – s. 30

POLSKA GRUPA
GÓRNICZA S.A.

Największy producent
węgla kamiennego w Unii Europejskiej

www.pgg.pl

Wbrew niektórym opiniom jesteśmy stabilnym przedsiębiorstwem

Wywiad prezesa PGG S.A. Leszka Pietraszka dla dziennika „Rzeczpospolita”

– Wbrew niektórym opiniom, z punktu widzenia naszych kontrahentów, jesteśmy stabilnym przedsiębiorstwem. Nasze zobowiązania finansowe na bieżąco realizujemy – powiedział szef Polskiej Grupy Górniczej S.A., zapytany o kondycję finansową spółki, w rozmowie opublikowanej na łamach dziennika „Rzeczpospolita” w czwartek 20 czerwca 2024 r.

Ile węgla będziemy potrzebować za kilka lat? Zgodnie z Planem Rozwoju Sieci Przesyłowej PSE w 2034 r. ma to być 9–10 mln ton więcej, bądź co najmniej 10 mln ton więcej w przypadku problemów z energetyką atomową oraz morskimi farmami wiatrowymi.

Leszek Pietraszek, prezes PGG S.A.

W obszerniej rozmowie z red. Bartłomiejem Sawickim poruszono kwestie kluczowe dla funkcjonowania największej polskiej spółki węglowej i całego sektora: od malejącej produkcji, wydajności i popytu na węgiel energetyczny, przez finansowanie w ramach Nowego Systemu Wsparcia, płace i realizację umowy społecznej w warunkach Zielonego Ładu, po perspektywę zbytu surowca, współpracę z krajową energetyką i przyszłość kopalń węgla kamiennego w Polsce. Po raz pierwszy po objęciu stanowiska zaprezentował się w ogólnopolskiej publikacji nowy prezes zarządu PGG S.A. Leszek Pietraszek. Tekst uzyskał spore zainteresowanie i zasięgi medialne, jest do dziś szeroko i często przytaczany w portalach internetowych o tematyce energetycznej i gospodarczej. Zamieszczamy poniżej omówienie najważniejszych fragmentów wywiadu „Rzeczpospolitej” z prezesem spółki Leszkiem Pietraszkem.

Błędna diagnoza rynkowa – istotne różnice

Do połowy lipca tego roku zakończy się audyt działalności produkcyjnej PGG S.A., którego wykonanie zlecił nowy zarząd po objęciu obowiązków pod koniec marca br. Wiadomo już jednak, że istotna różnica zarysowała się między założonymi przez poprzedników planami produkcyjnymi i sprzedażowymi a rzeczywistością.

– *Widzimy, że różnica pomiędzy Planem Techniczno-Ekonomicznym z października 2023 r. a tym, co sprzedamy w 2024 r., wynosi około 3 mln ton węgla mniej. Oznacza to uzyskanie przychodów o około 2 mld zł niższych, niż zakładał plan z 2023 r. PGG miała wydobyć w 2024 r. 20–21 mln ton węgla, a będzie to w rzeczywistości ok. 17–18 mln ton. Mamy więc zastrzeżenia merytoryczne (...), przyczyną jest zła diagnoza rynku dokonana przez poprzedni zarząd* – powiedział Leszek Pietraszek. Zastrzegł jednak, że na obecną sytuację wpływ mia-

ły też decyzje zewnętrzne – o imporcie do Polski ponad 37 mln ton węgla w latach 2022–2023, co rozregulowało krajowy rynek węglowy.

Ile węgla będziemy potrzebować za kilka lat?

Spółka chce jak najobiektywniej określić zapotrzebowanie największych klientów z sektora energetyki. Pomogą w tym konsultacje prowadzone na bieżąco z podmiotem odpowiedzialnym za bezpieczeństwo dostaw energii elektrycznej – Polskimi Sieciami Elektroenergetycznymi.

– *Ile węgla będziemy potrzebować za kilka lat? Zgodnie z Planem Rozwoju Sieci Przesyłowej PSE w 2034 r. ma to być 9–10 mln ton więcej, bądź co najmniej 10 mln ton więcej w przypadku problemów z energetyką atomową oraz morskimi farmami wiatrowymi. To pokazuje trudność*

CIĄG DALSZY ROZMOWY NA STRONIE 6

iNNTeCH PGG

INŻYNIERIA JUTRA

Mieszanki energetyczne
przynoszą oszczędności

34

Wbrew niektórym opiniom
jesteśmy stabilnym
przedsiębiorstwem

PGG
family

21

03 Wbrew niektórym opiniom jesteśmy stabilnym przedsiębiorstwem

Wywiad prezesa PGG S.A. Leszka Pietraszka dla dziennika „Rzeczpospolita”.

09 Ministerstwo Przemysłu i branża węglowa przeciwne pomysłom resortu klimatu

Prezes Polskiej Grupy Górniczej S.A. Leszek Pietraszek i wiceprezes ds. sprzedaży Iwona Szczygiół uczestniczyli w obradach Podkomisji stałej Sejmu RP do spraw Sprawiedliwej Transformacji.

10 FAKTY•LICZBY•WYDARZENIA

14 Wpływ PGG S.A. na transformację regionu - konferencja PTE w Katowicach

Rafał Gąsior zapoznał uczestników konferencji Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego z nowoczesnymi projektami największej polskiej spółki węglowej w ciągu ostatnich lat w skali województwa.

18 Zbiornik wody słodkiej w kopalnianym chodniku

Woda z lędzińskiej kopalni ujmowana jest na głębokości ok. 400 m pod ziemią.

19 Uczczono pamięć zastrzelonych górników

Dziesięć drużyn z Polski, Czech i Słowacji wzięło udział w Turnieju Piłkarskim im. Dziewięciu z Wujka.

21 PGG Family

Oferta dla pracowników PGG S.A. i ich rodzin.

24 „Zanim kopalnia zniknie”

Ponad 60 osób wzięło udział w tegorocznej, drugiej edycji pleneru malarskiego

26 Malaga to radość, słońce i kawa na 9 sposobów

Europa na weekend.

29 ArtWakacje w Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrze

Warsztaty odbywać się będą w Parku 12C oraz Strefie Carnall Sztolni Królowa Luiza w Zabrzu.

30 Studenci z Lublina z wizytą w kopalni Wujek

Ćwiczenia terenowe, podczas których studenci zapoznają się z unikalnym środowiskiem przemysłowym Górnego Śląska.

w numerze:

Dziesięć drużyn z Polski, Czech i Słowacji wzięło udział w Turnieju Piłkarskim im. Dziewięciu z Wujka

32 Lato Wolności

Zapraszamy na pełne atrakcji wakacje w Śląskim Centrum Wolności i Solidarności.

34 Mieszanki energetyczne przynoszą oszczędności

INNTECH PGG.

PLENER MALARSKI:
Zanim kopalnia
zniknie

24

POLSKA GRUPA
GÓRNICZA

ADRES REDAKCJI:

40-039 Katowice, ul. Powstańców 30, p. 403
tel. 32 757 20 92

WYDAWCA:

Polska Grupa Górnicza S.A.
40-039 Katowice, ul. Powstańców 30

Obserwuj PGG
na Twitterze!
Zeskanuj kod QR i przejdź
do aplikacji → **#follow**

Obserwuj PGG
na Instagramie!
Zeskanuj kod QR i przejdź
do aplikacji → **#follow**

Biuro Public Relations i Komunikacji Wewnętrznej

REDAKTOR NACZELNY:

Aleksandra Wysocka-Siembiga, a.wysocka-siembiga@pgg.pl

REDAKTORZY:

Katarzyna Rogus, Witold Gałązka, Bożena Sieja, Zbigniew Piksa

REDAKCJA ZASTRZEGA SOBIE PRAWO DO KOREKTY
I SKRACANIA NADEŚLANYCH TEKSTÓW.

ODDANO DO DRUKU: 09.07.2024 R.

NAKLAD: 6 000 EGZ.

ZDJĘCIE NA OKŁADCE: GRUPA STUDENTÓW GEOGRAFII I STOPNIA
UNIwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej z Lublina ZJĘCHAŁA
NA POLE SZKOLENIOWE KOPALNI WUJEK. FOT. BOŻENA SIEJA

PGG podejmuje bardzo duży wysiłek w celu zmniejszenia kosztów bieżącej działalności, co wraz z otrzymanymi dotacjami pozwala na stabilne funkcjonowanie i systematyczne regulowanie naszych zobowiązań wobec pracowników, dostawców oraz zobowiązań publicznoprawnych.

Leszek Pietraszek, prezes PGG S.A.

prawidłowego określenia faktycznego zapotrzebowania na węgiel kamienny i tym samym – złożoność naszej sytuacji. PGG w tym roku wydobydzie mniej niż 20 mln ton. Tymczasem coraz głośniejszym słyszę, że ten węgiel będzie nam jednak potrzebny w większym stopniu niż dotychczas, bo bloki węglowe będą pracować dłużej – objaśnił Leszek Pietraszek.

Podkreślił, że właśnie wielkość zapotrzebowania na węgiel w Polsce stwarza właściwą perspektywę do rozważań o finansach (w tym o dopłatach do planowego zmniejszania zdolności produkcyjnych kopalń węgla energetycznego zgodnie z umową społeczną i ustawą o funkcjonowaniu górnictwa).

Zysku nikt nie przejadł. Spółka spłaca zobowiązania

Prezes PGG S.A. rozwiał medialne obawy, jakoby znikło bez śladu ponad 2,5 mld zł zysku wskutek gwałtownego wzrostu cen węgla w kryzysie paliwowym 2022 r. Uregulowano część zobowiązań wobec ZUS i Polskiego Funduszu Rozwoju, spłacono też 1,2 mld zł obligacji spółek-poprzedniczek PGG (Katowickiego Holdingu Węglowego i Kompanii Węglowej). Zapłacono podatki i zobowiązania ciążące na jednoosobowych spółkach Skarbu Państwa. Na wynik spółki bardzo istotnie wpłynęły też odpisy aktualizujące z lat 2019-2022 z tytułu trwałej utraty wartości aktywów (niski poziom amortyzacji przy stosunkowo wyso-

kich bieżących wydatkach inwestycyjnych).

W 2023 r. PGG S.A. znowu odnotowała zysk, z którego spłacono kolejne zobowiązania oraz poczyniono inwestycje przygotowawcze, aby nadal prowadzić wydobywanie. W 2023 r. spółka nie korzystała z żadnej pomocy publicznej. Rok wcześniej z otrzymanych 1,4 mld zł nie wykorzystano ok. 600 mln zł (zostały wydane dopiero w 2024 r.). Tegoroczny wniosek na dotację opiewa na ok. 5,5 mld zł. Między 2023 i 2024 r. nastąpił duży spadek cen surowca, co znacznie pogorszyło wyniki. Po pierwszym półroczu 2024 r. sprzedaż zmniejszyła się o 17 proc., ale przychody z niej były już o ponad 40 proc. niższe niż rok wcześniej.

Mimo zmienności rynku spółka stabilna i wiarygodna

Jak więc można określić obecną sytuację finansową w PGG S.A.?

Spółka działa w bardzo zmiennym otoczeniu rynkowym, od którego zależy jej kondycja finansowa, a mimo to pozostaje stabilnym płatnikiem zobowiązań.

– Aktualny bardzo silny trend odchodzenia od zużycia węgla kamiennego spowodował konieczność wsparcia ze strony budżetu dla branży górniczej. PGG podejmuje bardzo duży wysiłek w celu zmniejszenia kosztów bieżącej działalności, co wraz z otrzymanymi dotacjami pozwala na stabilne funkcjonowanie i systematyczne regulowanie naszych zobowiązań wobec pracowników, dostawców oraz zobowią-

zań publicznoprawnych. Wbrew niektórym opiniom, z punktu widzenia naszych kontrahentów, jesteśmy stabilnym przedsiębiorstwem. Nasze zobowiązania finansowe na bieżąco realizujemy (...). Dbamy o naszych dostawców. Nasze przychody są pewne i stabilne, a dodatkowo pewna jest dotacja i będzie uruchamiana w kolejnych

przedziałach czasowych – podkreślił szef Polskiej Grupy Górniczej. Dopytywany o chwilowe opóźnienia w maju, wyjaśnił, że wynikały nie z winy spółki, a z późniejszego uruchomienia transzy dopłat.

Energetyka chce odbierać coraz mniej węgla

Trwają negocjacje z energetyką zawodową w sprawie przyszłych dostaw węgla.

– Spółki energetyczne zgłaszają znacznie mniejsze zapotrzebowanie, co jest dla nas szczególnie bolesne, bo energetyka to dla nas kluczowy klient. Problemem w tym roku są odbiory węgla w ilości wynikającej z umów. Energetyka odbiera jak najmniejsze wolumeny, tłumacząc to niskim poziomem produkcji energii elektrycznej z węgla kamiennego i przepełnieniem składowisk przy elektrowniach. Nasi odbiorcy podkreślają, że energia z węgla kamiennego jest wypierana przez źródła OZE i gazowe, a nawet przez energię z węgla brunatnego – mówił prezes PGG S.A. Dodał, że niektórzy klienci chcieliby zmienić dotychczasowy model kontraktowania węgla, aby uzyskać większą elastyczność odbioru, co nie do końca podoba się producentowi. Energetykę i PGG S.A. łączą przeważnie wieloletnie

umowy. Stabilizacji przy kształtowaniu cen kontraktowych będą pomagać m.in. wytyczne resortu przemysłu do stosowania ceny referencyjnej węgla w ramach Nowego Systemu Wsparcia.

Przerwy w wydobywaniu nie będzie. Może zabraknąć opału

Wbrew obawom nie ma wielkiego ryzyka, że zakorkowane składy wymuszą przerwę w produkcji kopalni. Na przykopalnianych zwalach, wypełnionych w 90 proc., leży teraz 2,5 mln ton węgla. Spółka dostosowuje wydobywanie do możliwości sprzedaży, szuka nowych nabywców, oferuje nowe mieszanki węgla (jak ostatnio dla bloku 910 MW w Tauronie). Zabezpiecza też rezerwowe składy, np. w Ostrowie Wielkopolskim we współpracy z Węglózbytem czy Rządową Agencją Rezerw Materiałowych.

Z redukcją odbiorów miało energetycznych wiąże się natomiast ryzyko niewystarczającej podaży przez PGG S.A. węgla opałowego dla gospodarstw domowych. O ile węgiel brunatny może zastępować kamienny w blokach elektrowni, o tyle w ogrzewnictwie, w sektorze komunalno-bytowym, nie stanowi żadnej alternatywy w zakresie opału – zauważył szef PGG S.A.

Jak zatrzymać spadek wydajności i zwiększyć produktywność?

Prezes Leszek Pietraszek przypomniał, że wymuszone obniżanie produkcji przy wysokich i sztywnych kosztach stałych musi prowadzić do pogorszenia wskaźników wydajności.

– Konieczność utrzymania rozbudowanej infrastruktury kopalni nie pozwala na proporcjonalny do wydobycia spadek zatrudnienia. Celem poprawy wydajności pracy spółka prowadzi szereg działań optymalizujących poziom zatrudnienia oraz zakłada przeprowadzenie działań zespalających w wybranych aktywach – tłumaczył szef spółki.

Koszty działalności tylko w tym roku udało się zmniejszyć o ponad 1,2 mld zł (optymalizacja od obsługi biurowej po wybrane inwestycje). Tam, gdzie to możliwe, spółka rezygnuje z usług firm zewnętrznych, jeśli dyktują zbyt wysokie stawki. W zamian angażuje własnych pracowników i chce wykorzystać (np. do wytwarzania obudów górniczych) olbrzymi potencjał Zakładu Remontowo-Produkcyjnego oraz Zakładu Górniczych Robót Inwestycyjnych.

W efekcie wysiłków optymalizacyjnych w PGG S.A. i w branży rzeczywiste dotacje, których zasady uchwalono w 2021 r., są o 2,8 mld zł mniejsze niż planowano.

Apeluję o równą ocenę uczestników rynku!

Wyniki PGG S.A. mogły być zresztą dużo lepsze przy wysokich cenach węgla w 2022 r.

– W mojej opinii była możliwość, aby w 2022 r. uzyskać od elektroenergetyki wyższe ceny. To my dotowaliśmy ceny energii i nie mieliśmy z tego tytułu rekompensat, z jakich korzystała energetyka. Energetyka tylko z tytułu tzw. opłaty mocowej otrzymała w ciągu trzech lat 16 mld zł. Mówię to nie po to, aby wskazywać winnego tej sytuacji, a jedynie aby podkreślić, że jeśli krytykuje się PGG za pobieranie dopłat do redukcji wydobycia, to trzeba pamiętać, że w ten sposób dotowany jest także sektor energetyki. Apeluję o równą ocenę wszystkich uczestników rynku – podkreślił prezes Leszek Pietraszek.

Wcześniejsze odejścia górników? PGG składa propozycję, w tle ogromne korzyści!

– Nie planujemy żadnych nagłych zwolnień. Zaproponowaliśmy jednak nowelizację

ustawy o funkcjonowaniu sektora węgla kamiennego. Proponujemy umieszczenie przepisów o dobrowolnych odejściach. Obecnie ten program uruchamiany jest tylko wtedy, kiedy zamykamy kopalnie. My chcielibyśmy jednak móc te programy uruchomić wcześniej. Pracownik, który chciałby odejść, otrzymałby niższą jednorazową wypłatę, bądź kwota odprawy (wyższa) byłaby mu wypłacana w miesięcznych transzach przez okres 5 lat. Program dobrowolnych odejść mógłby działać przez 5 lat. Z naszych wyliczeń wynika, że w efekcie nowelizacji bylibyśmy w stanie zaoszczędzić kilka miliardów złotych na bieżącą działalność związaną z ponoszeniem kosztów zatrudnienia. Koszt tak przygotowanego PDO dla budżetu może wynieść w ciągu 5 lat ok. 530 mln zł przy założeniu, że ten program dotyczyłby 2 tys. pracowników. Dla nas oznaczałoby to niższe koszty osobowe rzędu 2 mld zł i 1,5 mld zł mniej dopłat do redukcji wydobycia dla PGG. Nasze sugestie trafiły do Ministerstwa Przemysłu i Ministerstwa Aktywów Państwowych, gdzie są analizowane. Jaki będzie ich efekt? Zobaczmy – zapowiedział szef spółki.

Podwyżki takie, jak w innych branżach

W rozmowie z mediami na temat górnictwa nie zabrakło gorącego pytania o podwyżki górniczych płac. Prezes Leszek Pietraszek odparł rzeczowo:

– Realizujemy zapisy umowy społecznej z górnikami, którą osobiście bardzo sobie cenię. Zgodnie z jej treścią istnieją zapisy wskazujące na waloryzację wynagrodzenia. W tym roku powinna ona wynieść 3,4 proc. Wskaźnik ten nie odbiega od średniej w innych branżach. To nie koszty płac mają wpływ na spadek wydajności pracy. Na tym etapie nie prowadzimy żadnych rozmów dotyczących podwyżek płac.

Rozporządzenie przyspieszy zamykanie kopalń

Dziennikarz poruszył problem dwóch niekorzystnych dla górnictwa regulacji prawnych. Czy projekt nowego rozporządzenia resortu klimatu i środowiska może oznaczać wcześniejsze zamykanie kopalń w PGG?

– Dla naszych kopalń wejście w życie tego rozporządzenia w datach tam określonych oznaczać będzie, że nie będziemy mogli sprzedawać określonych rodzajów węgla opałowego z funkcjonujących wtedy

Realizujemy zapisy umowy społecznej z górnikami, którą osobiście bardzo sobie cenię. Zgodnie z jej treścią istnieją zapisy wskazujące na waloryzację wynagrodzenia. W tym roku powinna ona wynieść 3,4 proc. Wskaźnik ten nie odbiega od średniej w innych branżach.

Leszek Pietraszek, prezes PGG S.A.

kopalń. Jeśli tak, to będzie to oznaczało, że nie możemy sprzedawać towaru, który przynosi nam spore przychody, więc przełoży się to na ich spadek po naszej stronie przy wyższych kosztach. To wszystko może mieć wpływ na rentowność kopalń – trzeba sobie to powiedzieć otwarcie – wyjaśnił prezes spółki.

Uderza się w polskich górników, ale nie w importerów

Podobne ryzyka piętrzą się w związku z rozporządzeniem metanowym UE, które przewiduje, że opłaty wnoszone za emisję z kopalń wrócą do nich na inwestycje w ujmowanie i zagospodarowanie metanu. Szef PGG S.A. zauważył, że nie ma dotąd w tej sprawie żadnych przepisów krajowych, nie jest też znana wysokość planowanych opłat.

– Rozporządzenie to uderza w polskie górnictwo, a nie w importerów węgla z różnych części świata – ocenił Leszek Pietraszek, dodając, że obecne technologie nie pozwalają na stuprocentowe zagospodarowanie metanu uwalnianego ze złóż węgla. Technologicznie niemożliwe w polskich realiach będzie też ujęcie całości metanu emitowanego szybami wentylacyjnymi (wymóg od 1 stycznia 2027 r.). Niezrozumiała dla górników jest też taka konstrukcja wskaźników, przy której odchodząc od węgla i redukując wydobycie, bynajmniej nie zmniejszamy opłat za emisję metanu.

Harmonogram z umowy społecznej bez

zmian

Oba dokumenty mogą wpłynąć na sposób funkcjonowania poszczególnych kopalń.

– Chciałbym jednak podkreślić, że ani rozporządzenie w sprawie norm jakości paliw, ani rozporządzenie metanowe nie powinny oznaczać zmiany dat funkcjonowania kopalń w horyzoncie określonym w umowie społecznej. Będzie to jednak miało wpływ na wynik finansowy poszczególnych kopalń – zastrzegł prezes PGG S.A.

Na zakończenie rozmowy prezes Leszek Pietraszek ponownie zaakcentował prymat ustaleń umowy społecznej dla górnictwa. Na pytanie, ile kopalń (ruchów) będzie działać w 2030 r., a ile w 2040 r. spośród czynnych obecnie 13 ruchów wydobywczych (w 7 kopalniach PGG), odpowiedział:

– Tyle, ile uwzględniono w umowie społecznej. W 2030 r. ma to być 5 kopalń (9 ruchów), a w 2040 r. będą to 2 kopalnie (5 ruchów). W międzyczasie dojdzie także do zespolenia części zakładów górniczych.

Do kiedy będzie działać ostatnia kopalnia węgla energetycznego? – dopytywał dziennikarz.

– Dla mnie wyznacznikiem jest umowa społeczna, która wskazuje na 2049 r. – odparł Leszek Pietraszek, prezes Polskiej Grupy Górniczej S.A.

WITOLD GAŁĄZKA
BOŻENA SIEJA

Ministerstwo Przemysłu i branża węglowa przeciwne pomysłom resortu klimatu

Prezes Polskiej Grupy Górniczej S.A. Leszek Pietraszek i wiceprezes ds. sprzedaży Iwona Szczygiół uczestniczyli we wtorek 11 czerwca 2024 r. w Warszawie w obradach Podkomisji stałej Sejmu RP do spraw Sprawiedliwej Transformacji, które poświęcono projektowi rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie wymagań jakościowych dla paliw stałych.

Przedsstawiciele największej polskiej spółki węglowej podtrzymali swoje stanowisko wyrażone w trybie konsultacji publicznych projektu rozporządzenia. Identyczne stanowisko przeciw propozycjom resortu klimatu zajęła we wtorek minister przemysłu Marzena Czarnecka, a także szefowie krajowych spółek LW Bogdanka, Południowego Koncernu Węglowego, przedstawiciele Górniczej Izby Przemysłowo-Handlowej, Polskiej Izby Gospodarczej Sprzedawców Węgla oraz – w imieniu strony społecznej – liderzy Związku Zawodowego Górników w Polsce, Krajowej Sekcji Górnictwa Wę-

gla Kamiennego NSZZ Solidarność, PZZ Kadra i Forum Związków Zawodowych.

Podkreślano, że znaczne zaostrzenie norm jakości węgla opałowego dla gospodarstw domowych i przyspieszenie terminów obowiązywania coraz ostrzejszych norm w praktyce nie sprawi wcale, że mieszkańcy przestaną ogrzewać domy węglem. Realnym skutkiem będzie tylko wyeliminowanie opału polskiej produkcji na rzecz węgla z importu. Działania MKiŚ w ramach programu „Czyste Powietrze” są drogą do skutecznego ograniczenia zużycia węgla opałowego, bez eliminowania polskiego węgla pozostają-

cego w użyciu przez polskie gospodarstwa domowe.

Resort przemysłu argumentował, że propozycje Ministerstwa Klimatu i Środowiska przyczynią się do spadku sprzedaży i pogorszenia kondycji finansowej krajowych spółek węglowych Skarbu Państwa, objętych systemem wsparcia z budżetu na mocy umowy społecznej, przewidującej zamknięcie do 2049 r. kopalń węgla kamiennego w Polsce.

Projekt MKiŚ reguluje sprzedaż ok. 3,2 mln ton polskiego węgla opałowego zużywane w gospodarstwach domowych oraz źródłach o mocy <1 MW. Większościowym producentem tego surowca jest Polska Grupa Górnicza S.A. Całkowite zużycie węgla w sektorze komunalno-bytowym jest tymczasem dwukrotnie większe i wynosi około 6,5 mln ton rocznie. Różnicę pokrywa węgiel opałowy z zagranicy.

WITOLD GAŁĄZKA
PODKOMISJA STAŁA DO SPRAW SPRAWIEDLIWEJ
TRANSFORMACJI (SUE): SEJM.GOV.PL

MINISTERSTWO PRZEMYSŁU

Nowe kompetencje resortu

S PRAWY SUROWCÓW ENERGETYCZNYCH i paliw, wykorzystania energii jądrowej oraz gospodarki wodorowej od 1 lipca br. zostały przeniesione z resortu klimatu i środowiska do Ministerstwa Przemysłu. Tzw. ustawa o działach wprowadza m.in. zmiany dotyczące działań energia (obsługiwanego przez Ministra Klimatu i Środowiska) oraz gospodarka złożami kopalin (obsługiwanego przez Ministra Przemysłu), przenosząc część spraw z pierwszego z wymienionych działów do drugiego z nich, dodatkowo modyfikując jego nazwę (na dział gospodarka surowcami energetycznymi) – podano na stronie kancelarii premiera. Zgodnie z informacja-

mi przedstawionymi w wykazie prac rządu, do resortu przemysłu włączone zostały komórki organizacyjne obsługujące sprawy surowców energetycznych i paliw, w tym ich rynków oraz bezpieczeństwa dostaw oraz rozwoju i wykorzystania energii jądrowej na potrzeby społeczno-gospodarcze, a także gospodarki wodorowej. Ministerstwo Przemysłu przejęło też kompetencje inicjowania, koordynowania i nadzorowania współpracy międzynarodowej w tych dziedzinach, jak również udział w pracach organów Unii Europejskiej – przekazano w komunikacie. Do Ministerstwa Przemysłu przeniesieni zostali także pracownicy obsługujący ww. sprawy.

KWALIFIKACJE

Urzędy górnicze znowu będą egzaminować

W YŻSZY URZĄD GÓRNICZY poinformował we wtorek, 25 czerwca 2024 r., że minister przemysłu Marzena Czarnecka podpisała rozporządzenie w sprawie kwalifikacji w zakresie górnictwa i ratownictwa górniczego.

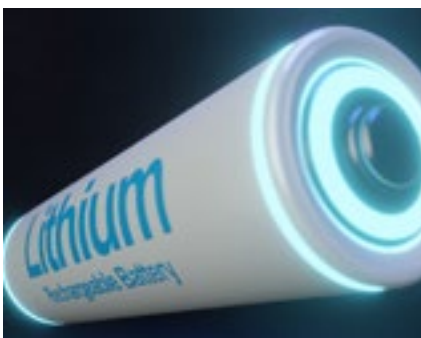
Wykonuje ono upoważnienie zamieszczone w art. 69a ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2023 r. poz. 633, z późn. zm.) i zastąpi rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2016 r. w sprawie kwalifikacji w zakresie górnictwa i ratownictwa górniczego (Dz. U. poz. 1229). Wspomniane rozporządzenie przywraca urząd górnictwom możliwość przeprowadzania egzaminów w urzędach górniczych i tym samym możliwość pozyskiwania nowych wykwalifikowanych kadr do pracy w branży. W zeszłym roku nowelizacja prawa geologicznego i górniczego nałożyła obowiązek, aby wszystkie osoby wykonujące czynności w kierownictwie lub dozorcze ruchu zakładu górniczego oraz czynności kierownictwa w podmiotach zawodowo trudniących się ratownictwem górniczym posiadały odpowiednie kwalifikacje stwierdzone (w drodze świadectwa, po przeprowadzeniu egzaminu) przez właściwe organy nadzoru górniczego. Nowy akt normatywny został niezwłocznie skierowany do ogłoszenia.

SUROWCE KRYTYCZNE

Największa kopalnia litu zostanie otwarta w Serbii?

B RYTYSKO-AUSTRALIJSKI KONCERN Rio Tinto, który już w przeszłości planował eksploatację serbskich złóż litu, jest coraz bliżej otwarcia kopalni. W styczniu 2022 r. ówczesna premierka Ana Brnabić ogłosiła po masowych protestach aktywistów i społeczeństwa wstrzymanie projektu współpracy, który mocno ingerował w środowisko naturalne. Obecnie prezydent Serbii Aleksandar Vučić powiedział w rozmowie z dziennikiem „Financial Times”, że przygotowuje zgodę na otwarcie w kraju największej w Europie kopalni litu. Prezydent przyznał w rozmowie z dziennikiem, że „wydaje się, że nowe gwarancje Rio Tinto i Unii Europejskiej odpowiadają na

obawy Serbii dotyczące tego, czy kopalnia będzie spełniać niezbędne standardy środowiskowe” i „jeśli wszystko potoczy się po naszej my-

śli, kopalnię będzie można otworzyć w 2028 r.”. Agencja Reutersa zauważyła, że jeśli projekt zostanie zrealizowany, może pokryć 90 proc. obecnego zapotrzebowania Europy na lit. Lit i jego związki są wykorzystywane do produkcji m.in. wytrzymałych stopów używanych w lotnictwie, ogniw litowych i akumulatorów litowo-jonowych. Wiceprzewodniczący Komisji Europejskiej Marosz Szefczowicz powiedział w maju br., że negocjacje między Serbią i Unią Europejską w sprawie wydobywania litu w Dolinie Jadra na zachodzie kraju dobiegają końca. Przedstawiciel KE zaznaczył, że do uzgodnienia pozostają już ostatnie przeszkody prawne.

APLIKACJE

Katowice City Break ułatwia zwiedzanie Katowic

TURYŚCI ODWIEDZAJĄCY KATOWICE oraz mieszkańcy miasta mogą skorzystać z nowej aplikacji – City Break, która po pobraniu na urządzenia mobilne poprowadzi po najważniejszych atrakcjach turystycznych Katowic. Pozwala ona poznać m.in. wybrane dzieła street artu, funkcjonalistyczną architekturę na Szlaku Moderny czy wczuć się w postindustrialny klimat magicznego Nikiszowca. Nie brakuje też katowickich bekoków – użytkownicy aplikacji zachęceni są do zabawy w odkrywanie przestrzeni miejskiej przy okazji poszukiwania tych sympatycznych stwórków. Poza standardową funkcję audioprzewodnika użytkownicy mogą także wziąć udział w quizach sprawdzających ich wiedzę o poznanych atrakcjach. Aplikacja dostępna jest nieodpłatnie na urządzenia z systemem Android oraz iOS. Przygotowana jest w języku polskim oraz angielskim.

WYSTAWA

Świat malowany akwarelą

MIEJSKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA w Katowicach do końca lipca br. zaprasza na wystawę akwareli Anny Bentkowskiej, kierownika Sekcji Rozwoju Zawodowego w Departamencie Wsparcia HR Centrali PGGF S.A. Wernisaż wystawy miał miejsce 7 czerwca br. – *Sztuka od kiedy pamiętam była w kręgu moich zainteresowań, z zaciekawieniem podziwiałam dzieła mistrzów i amatorów. Jakiś czas temu zaczęłam dla własnej przyjemności szkicować ołówkiem i malować kamienie farbami akrylowymi. Rok temu postanowiłam po raz pierwszy spróbować swoich sił w akwareli, która zawsze przyciągała mnie swoją lekkością i niesamowitymi efektami. No i popłynęłam... zakochałam się w akwarelach, w ich kolorach i możliwościach. Sprawia mi ogromną przyjemność eksperymentowanie! Przy malowaniu mogę się wyciszyć, ale też akwarele dają mi tyle radości, że chciałam się z Wami nimi podzielić – zachęca do obejrzenia swoich prac Anna Bentkowska.*

WIĘCEJ STRONA 20

SYSTEM KAUCYJNY

Sieci handlowe testują maszyny do recyklingu

DO WDROŻENIA SYSTEMU kaucyjnego pozostało jeszcze prawie sześć miesięcy, a sieci handlowe już testują działanie maszyn do recyklingu. Sukcesywnie będą się one pojawiać w coraz większej liczbie sklepów. W sieci Lidl w grudniu ubiegłego roku i styczniu br. utworzono 21 butelkomatów, a za zwrócenie butelki klient otrzymuje 5 groszy w formie kuponu rabatowego. Firma podawała, że w pierwszym miesiącu klienci w ten sposób dostali 100 tys. zł, dokonując wymiany na kupon dwóch milionów butelek. W Biedronce podobnie, tj. automat oddaje 5 groszy w formie vouchera, ale nie więcej niż 50 zł, co oznacza oddanie tysiąca butelek. Voucher można wykorzystać tylko w sklepie, w którym został wydany. Na razie te 5 gr sklepy oddają od siebie, tj. kaucja nie jest naliczana przy zakupie soku, piwa w puszcze czy mleka. Od 1 stycznia przyszłego roku trzeba będzie jednak najpierw zapłacić kaucję przy zakupie, a potem będzie można ją odzyskać, zwracając butelkę czy puszkę do kaucjonatów. Zacznie wtedy obowiązywać kaucja na jednorazowe butelki z tworzyw sztucznych na napoje o pojemności do trzech litrów, puszki metalowe o pojemności do 1 litra oraz

opakowania szklane na napoje wielokrotnego użytku o pojemności do 1,5 litra. Do obrotu wprowadzone zostaną nowe butelki z kaucją, a za stary typ opakowań kaucja nie będzie zwracana i będzie je można tylko wyrzucić do śmieci, oczywiście segregowanych. Za butelki PET i puszki kaucja będzie wynosiła 50 gr, a za butelki szklane 1 zł. Obecnie z systemu kaucyjnego korzysta 180 mln ludzi w Europie, czyli ponad jedna czwarta populacji. Funkcjonuje on w szesnastu europejskich krajach: Chorwacji, Danii, Estonii, Finlandii, Holandii, Islandii, Litwie, Łotwie, Malcie, Niemczech, Norwegii, Słowacji, Szwecji, Irlandii, Rumunii i Węgrzech. Z uwagi na restrykcyjne wymogi prawne w zakresie odpadów opakowaniowych, jego wprowadzenie rozważa coraz więcej państw, m.in. Austria, Belgia, Hiszpania, Portugalia i Wielka Brytania. Polska, po Niemczech, będzie drugim co do wielkości krajem systemu kaucyjnego w Europie. Polacy będą musieli zmienić swoje nawyki, kiedy przez ostatnie lata byli nakłanianiani do zginiatania butelek i puszek przed wyrzuceniem ich do kosza. Teraz, aby odzyskać kaucję, butelki i puszki będą musiały być zwracane w oryginalnej formie.

MOTORYZACJA

Spaliny do kontroli

CORAZ WIĘKSZYM ZAINTERESOWANIEM cieszy się opracowana przez Duńczyków metoda weryfikacji spalin, która nie wymaga zatrzymywania kontrolowanych pojazdów. W kwietniu br. ze stosowanymi w Danii sposobami analiz spalin zapoznawali się polscy inspektorzy Głównego Inspektoratu Transportu Drogowego. Teraz podobny pokaz możliwości systemu przesiewowej kontroli spalin zorganizowano dla przedstawicieli Komisji Europejskiej. Zjawisko przybrało ogromną skalę i jest stosunkowo łatwe do wykrycia, ale w większości krajów UE obecność emulatora stwierdzić można wyłącznie w czasie stacjonarnej kontroli pojazdu. Emulator to niewielki tacznik, który montuje się pomiędzy kolektorem ssącym a dru-

gą sondą lambda, która bada spaliny pod kątem zawartości tlenu (porównanie zawartości tlenu w spalinach i powietrzu w otoczeniu pojazdu) i na tej podstawie pozwala komputerowi dobrać odpowiednią mieszankę paliwowo-powietrzną. Zadaniem emulatora jest częściowe odizolowanie sondy od spalin. Oznacza to, że ilość spalin, którą odczytuje sonda lambda, jest mniejsza, dzięki czemu zawarty w nich tlen zostaje uznany za wartość prawidłową. Duńczycy opracowali autorski sposób radzenia sobie z tym problemem, polegający na wyposażeniu radiowozów Færdselsstyrelsen – lokalnego odpowiednika ITD – w specjalne czujniki NOx służące do wykrywania tlenków azotu w spalinach, które montuje się w przednich zderzakach. Te – w przeciwieństwie do przenośnych analizatorów wykorzystywanych w wielu krajach – działają

w czasie rzeczywistym. Wystarczy, że wyposażony w instalację do pomiaru NOx radiowóz zbliży się do jadącego pojazdu, by inspektor mógł dokonać wstępnej oceny i wytypować samochody do kontroli stacjonarnej. Nie ulega wątpliwości, że duński sposób radzenia sobie z przekraczającymi normy emisji spalin ciężarówkami zwiastuje początek prac nad ujednoliceniem unijnych procedur w zakresie takich kontroli. Zgodnie z aktualnymi polskimi przepisami kierowcy pojazdu, w którym zostanie stwierdzony emulator, grozi kara grzywny w wysokości do 3000 zł i zatrzymanie dowodu rejestracyjnego.

PACZKOMATY

Testy nowych modeli paczkomatów

INPOST WPROWADZA na rynek nowy model paczkomatów. Urządzenia posiadają na dachu panele fotowoltaiczne, wyposażone są również w magazyny energii, dlatego można je stawiać w dowolnym miejscu, niezależnie od dostępności przyłącza elektrycznego. Pilotaż innowacyjnych maszyn ruszył w Gdańsku oraz Krakowie. Na rynkach europejskich są one testowane w Wielkiej Brytanii i we Włoszech, a wkrótce też we Francji. Z pozoru nowa maszyna w niczym nie różni się od pozostałych. Zachowano w niej wszystkie funkcje standardowego urządzenia. Wprowadzono natomiast dodatkowe opcje pozwalające na ograniczenie zużycia energii. Jak informuje InPost

oświetlenie maszyny po zmierzchu zmniejsza się do 30 proc. swojej mocy, a w godzinach nocnych, gdy użytkowanie jest znikome, paczkomat może w pełni je wyłączyć. Jeśli zabraknie słońca, urządzenia będą zasilane ze stawianych w ramach pilotażu „maszyn matek”. Są one podłączone do sieci energetycznej i mają funkcję ładowania baterii zasilających paczkomaty w przypadku złych warunków pogodowych. Nowy rodzaj urządzeń jest częścią prowadzonej przez Grupę InPost strategii dekarbonizacji. Grupa inwestuje też w rozwój elektromobilności w zakresie floty i ładowarek elektrycznych. „Ślad węglowy dostaw do urządzenia paczkomatu generuje nawet do

98 proc. mniej emisji CO₂ na ostatniej mili w porównaniu z dostawą InPost do domu” – informuje w komunikacie grupa. W Polsce, pod koniec 2023 r., spółka posiadała ponad 21,7 tysiąca paczkomatów. W I kwartale tego roku, we wszystkich krajach łącznie, 37 703 urządzenia. W 2023 roku na wszystkich rynkach liczba obsłużonych przez InPost paczek przekroczyła 892 mln.

PKP INTERCITY

Kolejne udogodnienia w pociągach

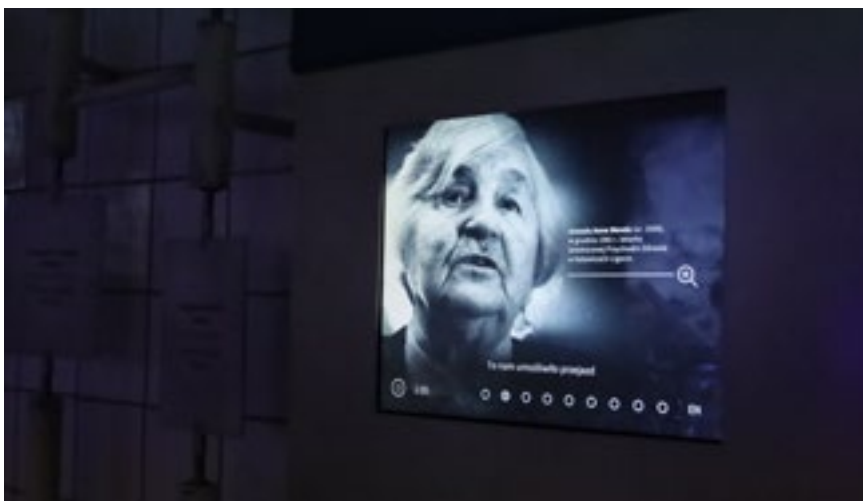
PKP INTERCITY w celu podniesienia komfortu podróży testuje nowe rozwiązania. Spółka w oficjalnym komunikacie prasowym przekazała, że rozpoczęła program pilotażowy nowego rozwiązania w postaci maszyn, w których podróżni będą mogli zakupić napoje i przekąski. Są to automaty vendingowe i pierwsza taka para znalazła się w wagonie Combo pociągu IC Strzelecki relacji Warszawa-Gorzów Wielkopolski-Warszawa. W pierwszym automacie znajdują się zimne napoje oraz przekąski (m.in. batony, cipsy czy wafelki) i świeże kanapki. Drugi pozwala zakupić gorące napoje. Za zaku-

py można zapłacić tylko kartą. Wprowadzenie automatów vendingowych w pociągach PKP Intercity to kolejny krok w kierunku poprawy komfortu podróży. – Chcemy, aby świadczone przez spółkę usługi najlepiej spełniały oczekiwania naszych klientów. Teraz, bez względu na porę, pasażerowie będą mieli stały dostęp do napojów i przekąsek podczas podróży. Mamy nadzieję, że program pilotażowy przebiegnie sprawnie i będziemy mogli sukcesywnie wprowadzać usługę na coraz większej liczbie tras – powiedział Adam Wawrzyniak, członek zarządu PKP Intercity.

OPRAC.: BOŻENA SIEJA
ŹRÓDŁA: NETTG.PL, WNP.PL, INTERIA.PL,
MINISTERSTWO PRZEMYSŁU, PAP, CIRE.PL

Odeszła lekarka, która ratowała górników kopalni Wujek

W wieku 94 lat 26 czerwca 2024 r. zmarła Urszula Wenda, lekarka, która z odwagą i poświęceniem niosła ratunek górnikom kopalni Wujek podczas pacyfikacji strajku przez ZOMO 16 grudnia 1981 r. Jej pogrzeb odbył się 3 lipca br. w Katowicach. Była nie tylko bardzo odważną, ale także niezwykle skromną kobietą. Przez górników została zapamiętana przede wszystkim jako ta, która z poświęceniem ruszyła na ratunek, kiedy ich koledzy padali zabici przez ZOMO.

Urszula Wenda pracowała w Dzielnicowej Przychodni Zdrowia w Katowicach-Ligocie. Gdy 16 grudnia 1981 r. dowiedziała się, że w kopalni Wujek milicja i wojsko atakują strajkujących górników, podjęła próbę dotarcia wraz z sanitariuszką Anną Pieckowską na teren kopalni karetką. Po zatrzymaniu karetki przez milicję wniosła potajemnie do kopalni środki opatrunkowe i lekarstwa, które przywiozła ze sobą i udzielała pomocy pierwszym rannym. Kiedy ZOMO oddało strzały z ostrej amunicji, przedarła się do dowódcy ZOMO płk. Kazimierza Wilczyńskiego, aby wynegocjować przewiezienie rannych do szpitala. – *Poznałem ją dopiero póź-*

niej, ale dla mnie była najodważniejszą kobietą uczestniczącą w strajku – wspomina Stanisław Płatek, przewodniczący Komitetu Strajkowego w kopalni Wujek w czasie tych pamiętnych wydarzeń, sam również ranny podczas pacyfikacji.

Do historii przeszła scena, którą tak wspominała potem, opowiadając o odwadze Urszuli Wendy, pielęgniarka Anna Maria Pieckowska: – *Jeszcze raz interweniowałyśmy z doktor Wendą, chyba w domu kultury. Biegłyśmy tam z kuferkiem podręcznym, a oni wrzeszczeli: «Stać, bo będziemy strzelać!» Na ten teren nie wolno było już wchodzić. Doktor Wenda wtedy się zatrzymała i wyzwała ich: «Gorsi jesteście od hitlerowców! Jak po mojego ojca przyszli, to się kulturalniej za-*

chowywali». Był tam górnik, który petardą dostał. Pani doktor chciała, żeby przysłali karetkę, to jej odmówili (...). Wróciliśmy do kopalni i potem przyjechała wojskowa komisja. Chcieli umówić nam, że nie wiadomo, od czego są te rany. Doktor Wendowa odsłoniła prześcieradła i powiedziała, że to są rany postrzałowe. Chcieli przekonać nas, że górnicy może zginęli pobici, ale doktor zaraz im udowodniła, że to nieprawda.

Urszula Wenda została upamiętniona na historycznej, multimedialnej wystawie w Śląskim Centrum Wolności i Solidarności. W sali, w której odtworzone zostało miejsce szczególne – Przyszybowy Punkt Opatrunkowy, gdzie znoszono postrzelonych przez ZOMO górników – można zobaczyć nagranie video, w którym ta niezwykła lekarka opowiada o tragicznych wydarzeniach z 16 grudnia 1981 r.

– *Niektórzy górnicy mówią, że to właśnie po interwencji pani doktor ogień z zomowskich karabinów został wstrzymany – przypomina Robert Ciupa, dyrektor Śląskiego Centrum Wolności i Solidarności.*

Pacyfikacja strajku w kopalni Wujek jest najkrwawszym wydarzeniem stanu wojennego, wprowadzonego w Polsce 13 grudnia 1981 r. przez komunistyczne władze. Strajk wybuchł 14 grudnia 1981 r., nazajutrz po wprowadzeniu stanu wojennego. Górnicy domagali się uwolnienia internowanego przez milicję Jana Ludwiczaka, szefa zakładowej komisji NSZZ „Solidarność”, odwołania stanu wojennego i respektowania porozumień władzy komunistycznej z robotnikami z lata 1980 r. Przeciwno strajkującym zostało skierowanych ok. 2 tysięcy milicjantów i żołnierzy, a także m.in. 22 czołgi. W wyniku ostrzału ze strony plutonu specjalnego ZOMO śmierć poniosło 9 górników, a 23 innych odniosło rany.

MATERIAŁY ŚCWIŚ

Wpływ PGG S.A. na transformację regionu - konferencja PTE w Katowicach

Prezentacją pt. „Wpływ Polskiej Grupy Górniczej na transformację regionu śląskiego” dyrektor Biura Restrukturyzacji Operacyjnej i Technologicznej PGG S.A. Rafał Gąsior zapoznał uczestników konferencji Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego z nowoczesnymi projektami największej polskiej spółki węglowej w ciągu ostatnich lat w skali województwa.

Debata, objęta patronatem honorowym Ministerstwa Przemysłu, odbyła się w Sali Sejmu Śląskiego w Katowicach w środę 12 czerwca 2024 r. pod hasłem „Transformacja Śląska. Energetyka, górnictwo, cyfryzacja, hutnictwo”. Swoją udział w przekształceniach gospodarczych, społecznych, a zwłaszcza technologicznych zaprezentowały najważniejsze podmioty przemysłowe oraz instytucje i placówki naukowe regionu. Nad poziomem merytorycznym konferencji czuwali eksperci katowickiego oddziału PTE z prezesem dr. Jerzym Podsiadłą, dr Beatą Barszczowską z Akademii Górnośląskiej im. Korfańskiego, dr hab. inż. Bożeną Gajdzik – prof. Politechniki Śląskiej.

– Zależało mi na zapoznaniu uczestników z działaniami PGG S.A. ukierunkowanymi na ograniczenie negatywnego wpływu eks-

ploatacji górniczej na środowisko. Dzięki sukcesom w tym zakresie poszczególne kopalnie i jednostki spółki mogą zwiększać rentowność, ograniczając koszty własne – podkreśla dr Rafał Gąsior, który w pierw-

szej części wystąpienia objaśnił, w jaki sposób udaje się indukować innowacyjność w spółce i przedsiębiorstwach okołogórniczych. PGG S.A. stawia wysokie wymagania partnerom i wykonawcom, wymuszając poniekąd intensywniejszą współpracę między firmami i organizacjami, które m.in. inwestują w zasoby ludzkie (zwiększenie zatrudnienia, ograniczenie bezrobocia), podnoszą kompetencje, pozyskują nowe know-how oraz opracowują nowe, doskonalsze produkty. Dzięki ich odnowionemu portfolio potrafią wejść na nowe rynki, zwiększając konkurencyjność.

– Pragnęłam ponadto zaakcentować otwartość Polskiej Grupy Górniczej na nawiązywanie współpracy z innymi przedsiębiorstwami, które byłyby skłonne zainwestować w obszar efektywności energetycznej na terenach górniczych – dodaje dyrektor Biura Restrukturyzacji Operacyjnej i Technologicznej PGG S.A.

Wpływ Polskiej Grupy Górniczej na transformację regionu śląskiego

Konferencja „Transformacja Śląska. Energetyka, górnictwo, cyfryzacja, hutnictwo”

POMPY CIEPŁA

Odzysk ciepła odpadowego w KWK Piast-Ziemowit, KWK ROW, KWK Ruda z wykorzystaniem pomp ciepła

Wyszczególnienie	Wartość
Σ moc	4MW
Σ wartość białych certyfikatów	~3,11 mln zł
Σ koszt instalacji	~18,17 mln zł
Okres zwrotu (średni)	~5 lat

Maks. moc do zainstalowania w Spółce to 34,1 MW; 216 GWh* a.e.

WYKORZYSTANIE METANU – AGREGATY PRĄDOTWÓRCZE (KOGENERACYJNE) W PGG

Aktualnie:

Wyszczególnienie	Wartość
Ilość agregatów	10
Moc (MW _e)	18,5

W budowie:

1x2 MW_e – uruchomienie IV kwartał 2024 rok

Plany na lata kolejne:

Wyszczególnienie	Wartość
Ilość agregatów	6 - 7
Moc (MW _e)	9 - 11
ROK	2025-2027
Nakłady inwest. [mln zł]	~98 131,9

ODNAWIALNE ŹRÓDŁA ENERGII W PGG

Projekty PGGreen*	Moc	Koszt budowy	Okres zwrotu
PV Gierałtówice	30,0 MW	96,77 mln zł	9,74 lat
PV Ruda	3,2 MW	10,46 mln zł	11,85 lat
PV Chełm Śląski	5,0 MW	16,98 mln zł	11,81 lat
Σ	38,5 MW	124,21 mln zł	

Wartość rynkowa dokumentacji: 15,2 mln zł

PRZYKŁADY INNOWACYJNYCH ROZWIĄZAŃ

Cyfrizacja – Elektroniczny Notes Szygara

Aplikacja ograniczająca czas niezbędny do wypełnienia dokumentacji w wersji papierowej
~12 godz. (dotychczas 1 tydzień do czasu) – 80% oszczędność

Uzależnienia windogrowe BHP

Ulepszenie strategii do Świadczenia (dotyczy indywidualnie)
Oszczędność 20%

System bezprzewodowej łączności radiowej

Ulepszenie strategii do Świadczenia (dotyczy indywidualnie)
Oszczędność 20%

System przewidywania pożarów

Ulepszenie monitoringu temperatury powietrza, drzewostanów i strefy niebezpieczeństwa
~40 godz. (dotychczas 1 tydzień do czasu) – oszczędność 80%

I. WYKORZYSTAĆ METAN I CIEPŁO WÓD PODZIEMNYCH

Jednym z najważniejszych obszarów innowacyjności jest wielostronne wykorzystanie metanu z kopalń. Przykładem może być użycie silników kogeneracyjnych do produkcji prądu elektrycznego i ciepła (a także chłodu w klimatyzacji wyrobisk podziemnych). W spółce pracuje obecnie 10 agregatów prądotwórczych o łącznej mocy 18,5 MWe. Do końca tego roku ruszy jedenasty agregat (2 MWe), a w planach na lata 2025-2027 PGG S.A. ma zbudowanie kolejnych 6-7 agregatów o mocy 9-11 MWe.

Specjaliści PGG S.A. pracują nad pomysłem pozyskania ciepła, które dotąd marnowało się jako odpad odprowadzany wraz z wodami z dołu zakładów górniczych. Stworzyli koncepcję dla zespolonych, wieloruchowych kopalń Piast-Ziemowit, ROW i Ruda, gdzie sumaryczna moc możliwa do zainstalowania wyniosłaby 4 MW, kosztem ok. 18,17 mln zł. Z przeprowadzonych audytów w zakresie efektywności energetycznej wynika, że tzw. białe certyfikaty dla wszystkich trzech instalacji powinny przynieść spółce wartość ok. 3,11 mln zł.

– Mając na względzie potencjał, jaki posiada PGG S.A. w zakresie dalszego wykorzystania technologii, która wykorzystywać będzie ciepło odpadowe z wód odprowadzanych, maksymalna moc do zainstalowania w całej spółce wynieść może 34,1 MW. Każdego roku może to przełożyć się na produkcję 216 GWh energii cieplnej – szacuje dyrektor Rafał Gąsior.

Odnawialne Źródła Energii i praktyczna innowacyjność. Gotowe do wdrożenia w Polskiej Grupie Górniczej są w tej chwili projekty budowy nowych farm fotowoltaicznych w trzech lokalizacjach: Ruda Śl., Gierałtówice i Chełm Śl. Łączna moc tych farm wyniesie 38,5 MW, a szacunkowa obecna wartość rynkowa projektów posiadanych przez PGG S.A. to 15,2 mln zł.

Polska Grupa Górnicza doprowadziła do wdrożenia kilku mniej spektakularnych, innowacyjnych pomysłów praktycznych, które przełożyły się na konkretne, wyliczalne korzyści. Są to m.in.:

Cyfrizacja – Elektroniczny Notes Szygara zastępuje książkę raportową, tzw. alfaberkę i szychtownicę. Ogranicza czas pracy osób dozoru o 5 godzin w tygodniu (odyskuje 66 proc. czasu pracy). Automatyzuje procesy organizacyjne, ułatwia wykony-

wanie zadań, przyspiesza obieg dokumentów, pozwala na sprawniejsze delegowanie obowiązków oraz monitorowanie realizacji i efektów pracy. Łatwo jest w nim znaleźć niezbędne informacje, sprawniej można przygotować analizy czy raporty.

Urządzenia vendingowe BHP – automaty usprawniają proces wydawania odzieży i środków ochronnych – działają 24 godziny na dobę, 7 dni w tygodniu. Wydają górnikom rękawice ochronne, a także maski przeciwpyłowe, okulary czy zasyпки.

System bezprzewodowej łączności ratowniczej – umożliwia cyfrową, bezprzewodową komunikację pomiędzy kie-

rownikiem akcji ratunkowej a zastępami ratowników górniczych pod ziemią. W porównaniu z dotychczasową technologią nie ma potrzeby rozwijania kilometrów przewodów, które ratownicy musieli transportować w dany rejon kopalni. Znacznie usprawnia prowadzenie akcji, zwiększa bezpieczeństwo samych ratowników.

System prewencji pożarowej – pozwala na liniowy monitoring temperatury procesów, obiektów i obszarów, a technologia oparta jest na światłowodzie. System potrafi wykryć wzrost temperatur na wyznaczonym obszarze lub w obiekcie, co w konsekwencji pozwala na zwiększe-

nie szybkości reakcji służb kopalnianych w przypadku przekroczenia bezpiecznego progu temperatury. Zminimalizowano tym samym ryzyko powstania zagrożenia pożarowego. W trakcie testów systemu przeprowadzono ok. 40 prac profilaktycznych, przy których temperatura przekroczyła 50 stopni Celsjusza. Warto przypomnieć, że średni koszt akcji ratowniczej (np. z powodu pożaru) kształtuje się na poziomie 2 mln zł, nie wliczając kosztów i strat związanych ze skutkami pożaru (np. koszt otamowania sprzętu).

II. PGG S.A. W PRZYSZŁEJ TRANSFORMACJI REGIONU ŚLĄSKIEGO

Drugi blok swej prezentacji dyrektor Rafał Gąsior poświęcił spodziewanym strategicznym efektom funkcjonowania Polskiej Grupy Górniczej dla transformacji Górnego Śląska i Zagłębia w przyszłych latach i dekadach. Jedną z najpewniejszych korzyści będzie wspieranie przez spółkę nowoczesnych przekształceń społecznych, zwłaszcza na rynku pracy.

Sprawiedliwa Transformacja (z ang. Just Transition) regionów górniczych wymaga nie tylko konsekwentnego, ale zwłaszcza racjonalnego prowadzenia procesu. Tylko dzięki takiemu podejściu uda się utrzymać wskaźniki bezrobocia na odpowiednio niskim poziomie. Samo przekształcenie regionu górniczego wymaga zaangażowania sporych nakładów pieniężnych, ale także wielkiej troski o zasoby ludzkie. To właśnie mieszkańcom i pracownikom trzeba stworzyć nowe miejsca pracy w trakcie transformacji i po jej zakończeniu.

Potencjał terenów górniczych

Przykładem wykorzystania terenów pogórniczych jest przekształcenie ich struktury na potrzeby całkiem nowego przemysłu. Dzięki temu w miejscu likwidowanych kopalń powstawać mogą np. nowoczesne parki przemysłowe, podnoszące atrakcyjność regionu w oczach inwestorów, sprzyjające rozwojowi miejscowości. Szkodliwy wpływ odchodzenia od górnictwa na bezrobocie w regionie wówczas uda się zminimalizować do akceptowalnych poziomów.

Innym przykładem wykorzystania potencjału terenów pogórniczych może być także rozwijanie turystyki i kultury (post

WPLYW PGG NA RYNEK

SPOŁECZNA TRANSFORMACJA

Minimalizacja negatywnego wpływu na zatrudnienie

POTENCJAŁ TERENÓW GÓRNICZYCH

Przestrzeń dla nowego przemysłu, turystyka przemysłowa

industrialnej w celu zachowania i przekazywania kolejnym pokoleniom tradycji Górnego Śląska oraz branży węglowej, które stanowią atut i wizytówkę regionu. W PGG S.A. inicjatywa tego rodzaju działa z powodzeniem przy jednej z kopalń spółki (Wujek w Katowicach), gdzie Śląskie Centrum Wolności i Solidarności we współpracy z górnikami prowadzi m.in. muzeum poświęcone strajkowi i pacyfikacji kopalni Wujek w 1981 r.

Adaptacja terenów na potrzeby społeczne – współpraca z miastami

Innym sposobem wykorzystania potencjału terenów pogórnich jest wzmocnienie współpracy z władzami miast i gmin w celu przekształcenia nieużytków na potrzeby społeczne, na cele budownictwa mieszkaniowego lub usługowego.

Potencjał dla energetyki odnawialnej – fotowoltaika, pompy ciepła, magazyny energii

Dzięki znacznemu obszarowi, jaki zajmują tereny górnicze PGG S.A., mogą one znaleźć swoje zastosowanie w dziedzinie energetyki jutra, tj. Odnawialnych Źródeł Energii jako elektrownie słoneczne (farmy fotowoltaiczne) czy nawet wiatrowe. Zlikwidowane kopalnie głębinowe – jak pokazują doświadczenia zagraniczne – inspirują także projektantów zarówno nowoczesnych hydromagazynów energii (specyficzny typ siłowni szczytowo-pompowych), jak i klasycznych akumulatorowych, dla których były kopalnie oferują dostatecznie

-100 zł/t
z kodem rabatowym
PGG202407

Od 1 do 31 lipca 2024 r.
przy zakupie co najmniej 2t.

Szczegółowe warunki i zasady promocji
dostępne w Regulaminie Promocji „Wiosenne
Rabaty 2024” na stronie www.sklep.pgg.pl

**Kup węgiel latem,
lub wiosną, gdy ceny
z rabatem maleją,
a nie rosną!**

**To już ostatni miesiąc promocji
„Wiosenne Rabaty 2024”**

Zbiornik wody słodkiej w kopalnianym chodniku

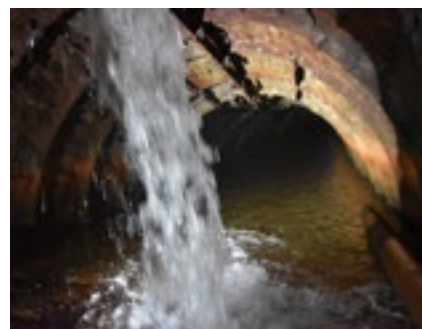
Sumaryczna wielkość dopływu wody słodkiej przekracza 5 m³/min (warto dodać, że ruch Ziemowit dysponuje również ujęciem wody słodkiej na głębokości 200 m pod ziemią, w tym przypadku wielkość dopływu wody do ujęcia przekracza 6 m³/min). Dzięki możliwości selektywnego pompowania woda (pitna i przemysłowa) trafia na powierzchnię niezmieszana. Kopalnia Piast-Ziemowit ruch Ziemowit jest jedną z niewielu w Polsce tak bogatych w słodką wodę. Wpływ na to mają warunki geologiczne, hydrogeologiczne i prowadzona w tym rejonie w latach ubiegłych eksploatacja górnicza. – Nie każda kopalnia węgla kamiennego posiada takie zasoby wody jak nasza. Z historii górnictwa węgla kamiennego wiemy, że były zakłady

górnicze, które posiadały wodę pitną, ale nie poczyniły stosownych starań w celu jej ujmowania. Wracając do ruchu Ziemowit, to właśnie w tym rejonie piaskowcowe utwory warstw łaziskich, w obrębie których występują wyeksploatowane pokłady 215 i 211, pozostają w bezpośredniej łączności hydraulicznej z czwartorzędowym poziomem wodonośnym, zasilanym wodami pochodzącymi z opadów atmosferycznych. Woda pitna dopływająca do podziemnych wyrobisk górniczych sphywa grawitacyjnie do chodnika wodnego, skąd pompowana jest na powierzchnię z głębokości ok. 400 m – mówi Marcin Sitek, kierownik Działu Geologicznego w ruchu Ziemowit. Jest bezpieczna, przebadana i zdrowa. Można ją spokojnie spożywać. Po uzdatnieniu w kopalnianej Sta-

Woda z łędzińskiej kopalni ujmowana jest na głębokości ok. 400 m pod ziemią. Spływa z północnych granic obszaru górniczego – z rejonów zlikwidowanych szybów „Piast II” i „Hołdunów” do dwóch chodników wodnych – chodnika wody pitnej i chodnika wody przemysłowej.

cji Uzdatniania Wody odpowiada wymogom ministerialnego rozporządzenia określającego parametry jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Jest średnio zmineralizowana – całkowita zawartość składników mineralnych wynosi ok. 800 miligramów na litr wody. Zawiera m.in. magnez, sód, wapń, wodorowęglany, chlorki i siarczany. W 2023 roku uzdatniano ok. 3100 m³ wody na dobę. Na co dzień korzystają z niej górnicy, którzy mogą ją pobrać z 8 kranów znajdujących się przy lampowni. Mają do dyspozycji 3 kran z wodą gazowaną, 3 z wodą niegazowaną i 2 z wodą gazowaną z sokiem. Oprócz tego woda pitna wykorzystywana jest w zakładzie górniczym do celów socjalno-bytowych. Oczywiście jest ona objęta okresową kontrolą przeprowadzaną przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Tychach. Ruch Ziemowit dostarcza ją również do ok. 15 proc. mieszkańców Łędzin. Jeśli chodzi o zasoby wody słodkiej przemysłowej, to są one wykorzystywane przede wszystkim do celów technologicznych, głównie do zasilania sieci przeciwpożarowej. Pierwszy raz – specjalnie na szczyt klimatyczny COP24 w 2018 roku w Katowicach – woda z ruchu Ziemowit w celach promocyjnych została zabutelkowana w szklane opakowania o pojemności 330 ml i zaprezentowana jako Aqua Co@l – woda sodowa KWK Piast-Ziemowit ruch Ziemowit.

BOŻENA SIEJA, MARCIN SITEK
BOŻENA SIEJA

Uczczono pamięć zastrzelonych górników

W sobotę 15 czerwca 2024 r. na Stadionie Miejskim w Katowicach przy ul. Bukowej dziesięć drużyn z Polski, Czech i Słowacji wzięło udział w Turnieju Piłkarskim im. Dziewięciu z Wujka

Młodzi sportowcy z rocznika 2015 i młodzi uhonorowali w ten sposób pamięć górników zastrzelonych w stanie wojennym przez ZOMO, a jednocześnie była to część obchodów 60-lecia klubu GKS Katowice. Szczególnego klimatu turniejowi dodawały rozwieszone wzdłuż linii bocznych boiska transparenty wykonane przez kibiców GieKSy, na których wypisane były nazwiska dziewięciu górników zastrzelonych podczas pacyfikacji kopalni Wujek. – *Pamięć o bohaterach, którzy walczyli o wolność i godność, i o tych, którzy oddali za te wartości życie, wyraża się nie tylko w podniosłych słowach i uroczystościach. Stąd pomysł na Turniej Piłkarski im. Dziewięciu z Wujka, który ma być nie tylko rozrywką i sportową rywalizacją, ale ma też zwrócić uwagę bardzo młodych ludzi oraz ich rodzin na postaci górników zastrzelonych w stanie wojennym. Pamięć o nich jest jednym z najważniejszych elementów tożsamości Katowic i Górne-go Śląska, a zatem także GKS-u. O tym w klubie zawsze pamiętają, za co jestem*

osobiście bardzo wdzięczny – mówi Robert Ciupa, dyrektor Śląskiego Centrum Wolności i Solidarności.

Klasyfikacja końcowa turnieju przedstawiała się następująco: 1 miejsce FC Hlučín (Czechy), 2 miejsce GKS Katowice, 3 miejsce MFK Karvina (Czechy). Poza tym udział wzięły zespoły: Football Project Jasienica, GKS Katowice II, Gwarek Tarnowskie Góry, Odra Opole, Rozwój Katowice, Gminna Akademia Piłkarska Zaleszany (na terenie tej gminy w Szkole Podstawowej w Zbydniowie uczył się Zbigniew Wilk,

jeden z górników poległych w Wujku) oraz Żeleziarne Podbrezová (Słowacja).

Organizatorami turnieju byli Śląskie Centrum Wolności i Solidarności, Fundacja Sportowe Katowice oraz GKS GieKSa Katowice S.A. Turniej objął patronatem prezes Śląskiego Związku Piłki Nożnej Henryk Kula. Partnerem wydarzenia był Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Katowicach.

OPRAC.: BOŻENA SIEJA
FOT.: ŚLĄSKIE CENTRUM WOLNOŚCI I SOLIDARNOŚCI

Miejska Biblioteka Publiczna w Katowicach zaprasza

Czerwiec-lipiec 2024

ZNAJDŹ SWOJĄ PASJĘ

Wystawa akwareli
Anny Bentkowskiej

Wystawa do dnia 31 lipca 2024
Filia nr 26, ul. Goetla 2, Katowice-Murcki

KATOWICE
dla odmiany

MIEJSKA
BIBLIOTEKA
PUBLICZNA
w Katowicach

- GLIWICKIE LATO W MIEŚCIE
- AKTYWNE WAKACJE - OBÓZ PIŁKARSKI

GLIWICKIE LATO W MIEŚCIE PÓŁKOLONIE SPORTOWE

**600
PLN**

05.08.2024 – 09.08.2024

Gliwice, ul. Orkana 8

Półkolonie dla dzieci w wieku od 6 do 13 lat

ZAPISZ SIĘ!
www.gtwgliwice.pl

**POLSKA GRUPA
GÓRNICZA**

KARTA DUŻEJ RODZINY
rodziny.gov.pl

AKTYWNE WAKACJE OBÓZ PIŁKARSKI

**1 800
PLN**

16.08.2024 – 23.08.2024

**Zajazd Jurajski, Podlesice
Obóz dla dziewczynek w wieku 6-13 lat
i chłopców w wieku 8-12 lat**

ZAPISZ SIĘ!
www.gtwgliwice.pl

**POLSKA GRUPA
GORNICZA**

KARTA DUŻEJ RODZINY
rodzinnagwizd

„Zanim kopalnia zniknie”

Ponad 60 osób wzięło udział w tegorocznej, drugiej edycji pleneru malarskiego „Zanim kopalnia zniknie”. Wydarzenie odbyło się w dniach 13–15 czerwca 2024 roku na terenie kopalni Wujek. Celem pleneru jest utrwalenie w malarstwie industrialnych, historycznych obiektów związanych z pacyfikacją kopalni Wujek w 1981 r.

Organizatorem wydarzenia jest Śląskie Centrum Wolności i Solidarności, a współorganizatorem Muzeum Historii Polski w Warszawie. Projekt jest realizowany w ramach Programu Muzeum Historii Polski w Warszawie „Patriotyzm Jutra” Edycja 2024.

Pierwszego dnia za pędzle chwycili studenci artystycznych szkół wyższych, drugiego dnia z tematem zmierzyła się ośmioosobowa grupa uczniów klas IV i II z Liceum Plastycznego im. Tadeusza Kantora w Dąbrowie Górniczej oraz 17 uczniów (również klasy IV i II) z katowickiego Państwowego Liceum Sztuk Plastycznych im. Józefa Pankie-

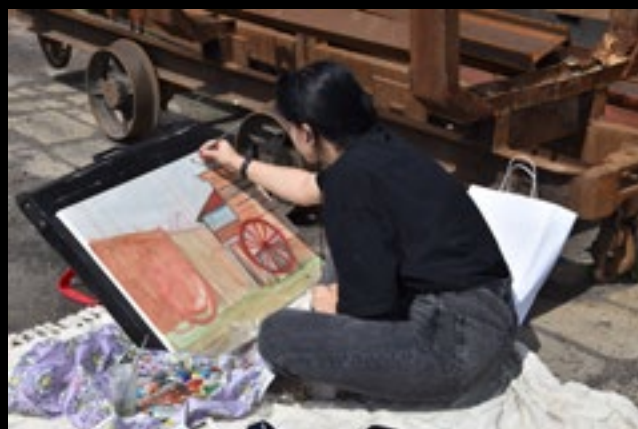
wicza. Trzeciego dnia w wydarzeniu uczestniczyli dorośli i seniorzy, zarówno malarze profesjonalni, grupy działające na terenie Katowic oraz amatorzy. – *Mieszkam w sąsiedztwie kopalni, codziennie patrzę na jej zabudowania. Ale tutaj, z perspektywy terenu zakładu, wszystko wygląda inaczej. Swoją przygodę z malarstwem zaczęłam rok temu, uczęszczam do kółek malarskich w Świę-*

tochłowicach i Katowicach-Dębie – relacjonowała jedna z uczestniczek pleneru malarskiego.

Każdy z twórców otrzymał zaopracowane płótno o wymiarach 50x70 cm i farby. Uczestnicy do wyboru mieli dwie techniki: akryl lub olej. Prace wykonane w ramach pleneru wezmą udział w konkursie artystycznym.

BOŻENA SIEJA

Europa na weekend

Malaga to
radość, słońce
i kawa na 9
sposobów

Europa na weekend

Pomysł na wyjazd już dawno za mną chodził. Słońce i pogoda to dla mnie zawsze priorytet ale nie mniej przyjemne jest zwiedzanie, jedzenie i siedzenie przy grillowanych sardynkach tudzież innych przysmakach. Prócz 16 pięknych plaż, cudnej miejskiej architektury to andaluzyjskie miasto ma do zaoferowania całkiem sporo zabytków i miejsc z ciekawym życiem kulturalnym.

Po pierwsze kojarzone jest z Pabłem Picasssem, który tutaj się urodził i co by o nim nie mówić – sławny jest. To, czy ktoś lubi, czy nie jego twórczość, to zupełnie inna historia. Ale uwaga urodził się tutaj także Antonio Banderas – aktor, no i paru jeszcze innych, może mniej sławnych malarzy, sportowców, aktorów czy polityków. To, co warto tutaj zwiedzić, dotknąć, gdzie pobyć, posiedzieć lub przynajmniej spojrzeć – to przede wszystkim katedra „La Manquita”, czyli jednoręka, zwana tak ze względu na wybudowaną tylko jedną wieżę. Na drugą zebrano fundusze, ale zostały przekazane na wsparcie rewolucji amerykańskiej. Tak podają źródła. Szkoda, bo katedra byłaby jeszcze bardziej imponująca. No ale polityka, jak widać, nie wiadomo nigdy, z której strony zechce nam coś zabrać. Dalej – warto obejrzeć Alcazabę – jedną z największych mauretańskich

fortec w Andaluzji i zamek Gibralfaro, skąd roztaczają się jedne z najpiękniejszych widoków na całe miasto. U podnóża zamku rozciąga się rzymski teatr i stare miasto, a jednocześnie centrum Malagi. Nie sposób tutaj nie wspomnieć o hali targowej Las Atarazanas, gdzie można napić się wina, zjeść grillowane sardynki, ośmiornicę lub cokolwiek innego. Zawsze absolutnie smacznego i świeżego. Wspomniana hala targowa to absolutna piękność z olbrzymią bramą, całą w witrażach. Hala podzielona jest na trzy części, w których można kupić owoce, mięso i ryby. Czysto i kolorowo, tak jak być powinno. Polecam tutaj się stołować, bo jest i taniej, i co by nie mówić – po prostu klimatycznie. Hala jest czynna do południa, tak więc na śniadanie i na obiad warto wpaść. A jak się podróżuje samochodem z lodówką, to można i przywieść coś do domu...

Punkty warte zainteresowania:

- Alcazaba
- Muzeum Picassa w Maladze
- Park Málaga
- Muzeum Carmen Thyssen
- Teatr Rzymski
- Centre Pompidou
- Soho Malaga – Dzielnica Las Artes

Czy wiesz, że...

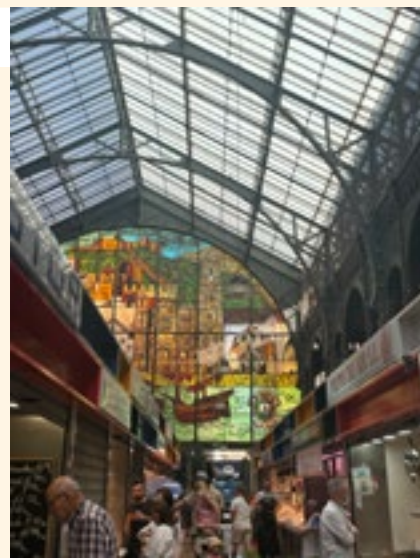
- Główna handlowa ulica Malagi znajduje się wśród pięciu najdroższych ulic w Hiszpanii.
- Katedra w Maladze jest druga co do wysokości w Hiszpanii.
- W Maladze dawnym przysmakiem była fermentowana ryba, przyrządzana podobnie do tych znanych na Islandii.
- W Maladze urodził się Antonio Banderas.
- Miasto zamieszkuje prawie 600 tysięcy osób.
- Malaga nazywana jest „Miastem Muzeów”. Ma ich około 40 i zaraz po Madrycie jest drugim hiszpańskim miastem z największą ilością muzeów.

Europa na weekend

Jednak nie ukrywam, że to, co mnie tu przywiodło, to chęć obejrzenia katedry. Wydawała się olbrzymia, bardzo piękna i monumentalna. I taka też jest. Bilet wstępu kosztuje 10 euro, chyba, że jesteśmy na mszy św., to wchodzimy oczywiście za darmo ale bez możliwości chodzenia i zwiedzania wewnątrz. Jeśli zdecydujemy się zapłacić, to trzeba sobie zarezerwować około 1 godziny. Warto dodatkowo skorzystać z możliwości wejścia

na taras widokowy. To co może zaskoczyć wokół katedry, to stosunkowo mały plac i powierzchnia dookoła katedry. Wydaje się jakby wciśnięta w okoliczne budynki. Szkoda, bo widok byłby bardziej spektakularny. To, co pewnie większość zwiedzających chce „zaliczyć” w Maladze, to Muzeum Picassa. Punk obowiązkowy dla prawie wszystkich. Muzeum mieści się w Palacio de Buenavista. Stałą wystawę tworzy wybór dzieł pochodzących z pry-

KAWA NA 9 SPOSOBÓW

Malaga to jedyne miasto w Hiszpanii, w którym możesz zamówić kawę aż na 9 sposobów. Każda nazwa odpowiada proporcji ilości kawy do mleka w filiżance. Skąd się to wzięło? Wszystko zaczęło się w 1954 roku w Café Central założonej przez José Prado Crespo. Klienci, zamawiając kawę, ilość mleka i kawy określali miarą palca (np. kawy na dwa palce, a mleka na jeden palec). Wprowadzało to niezłe zamieszanie, dlatego właściciel kawiarni postanowił ujednolicić system. Wywiesił w kawiarni plakat, na podstawie którego od tej pory każdy mógł zamówić jedną z 9 rodzajów kaw:

- **Café Solo:** 100% kawy (bez dodatku mleka)
- **Café Largo:** 90% kawy i 10% mleka (kawa bardzo mocna)
- **Café Semi Largo:** 75% kawy i 25% mleka
- **Café Solo Corto:** 60% kawy
- **Café Mitad:** 50% kawy i 50% mleka
- **Café Entrecorto:** 40% kawy i 60% mleka
- **Café Corto:** 30% kawy i 70% mleka
- **Café Sombra:** 20% kawy i 80% mleka
- **Café Nube:** 10% kawy i 90% mleka.

watnej kolekcji dwóch członków rodziny artysty: Christiny Ruiz-Picasso i Bernarda Ruiz-Picasso. Przeszło 200 dzieł wchodzących w skład tej kolekcji prezentuje różnorodne style, materiały i techniki stosowane przez Picassę. Może i warto wydać 15 euro, ale zdania są podzielone... Warto jednak wiedzieć, że jest jeden dzień w tygodniu – niedziela – kiedy od godz. 17.00 do 19.00 wstęp jest bezpłatny, oczywiście stanowiący wcześniej w baaardzo długiej kolejce.

ALEKSANDRA WYSOCKA-SIEMBIGA

ArtWakacje w Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu

Warsztaty odbywać się będą w Parku 12C oraz Strefie Carnall Sztolni Królowa Luiza w Zabrzu. ArtWakacje zaplanowano w wybrane soboty oraz niedziele w godzinach 12.00–16.00, a udział w nich jest bezpłatny.

Park 12C to miejsce łączące wymiar edukacyjny i rozrywkowy. Mieści się on przy ulicy Maurycego Mochnackiego 12 (dawna Sienkiewicza 43) w Zabrzu, nad dawną kopalnią szkoleniową. W Parku 12C czekają na dzieci i młodzież różne atrakcje, np. labirynt, który nawiązuje do sieci korytarzy i przekopów górniczych w kopalniach węgla kamiennego. Labirynt wznosi się na wysokość 150 cm. Na terenie Parku 12 C znajduje się także bardzo ciekawy i dokładny zegar słoneczny. Przy tym ekspozycie poznaje się podstawowe zjawiska astronomiczne związane ze zmianą pór roku, a także metody obliczeń matematycznych wykorzystujących zjawisko rzutowania cienia. Innym obiektem wykorzystującym moc żywiołu ognia jest słoneczna fontanna. Na jej przykładzie można poznać działanie ogniw fotowoltaicznych przetwarzających energię słoneczną w energię elektryczną niezbędną do pracy pompy wodnej, zasilającej fontannę. Wstęp na teren Parku 12C jest bezpłatny, do odwołania, od poniedziałku do niedzieli, w godzinach: 9.00–20.00.

Tuż obok Parku 12C przy współpracy z Fundacją Techniki Wojskowej – Mała Armia „Grupa Śląsk” – powstał Park Techniki Wojskowej, w którym można podziwiać interesujące eksponaty wojskowe. Wśród nich znajdują się pojazdy gasienicowe, transportery opancerzone, wojskowe samochody ciężarowe, wyrzutnie rakiet, a nawet czołgi T-34 i T-72, wykorzystywane w Wojsku Polskim w XX wieku. Park utrzymany jest w stylu terenu jednostki wojskowej – „strzeże” go solidna brama wejściowa, a także wysoki betonowy mur z zasiekami z drutu kolczastego. Park Techniki Wojskowej jest czynny od wtorku do piątku, w godzinach 10.00–16.00, a w weekendy do godziny 18.00.

DATA	DZIEŃ	NAZWA WARSZTATÓW
20.VII	sobota	Tworzenie breloczków oraz biżuterii oraz zrobić okulary
21.VII	niedziela	Warsztaty Eko kwiat, bądź jak Picasso
28.VII	niedziela	Skarpetkowy Skarbnik, obraz z suszonych kwiatów
3.VIII	sobota	Wakacyjny Exploding Box, autorska przypinka
4.VIII	niedziela	Breloczki pyssla, przenośna gra eko-puzzle
10.VIII	sobota	Zakładki do książek, autorski bucket
11.VIII	sobota	Kompozycje zapachowe, malowanie toreb
15.VIII	sobota	Kwiatowe opaski/bransoletki, składanie modelu wieży ciśnień
17.VIII	sobota	String art, własna elektrownia wiatrowa
18.VIII	niedziela	Mata węchowa dla zwierząt, laboratorium świec żelowych
24.VIII	sobota	Balonowe szaleństwo, tworzenie własnych puzzli
25.VIII	sobota	Obrazy z mchu chrobotka, pocztówka z wakacji
31.VIII	sobota	Dmuchane obrazy
1.IX	sobota	Wakacyjna bransoletka

PARK 12C

DATA	DZIEŃ	NAZWA WARSZTATÓW
27.VII	sobota	Malownicze intuicyjne
28.VII	niedziela	Papierowe zabawki DIY Kowal – pokaz pracy i warsztatu kowalstwa
10.VIII	sobota	Papilotki w obrazie
11.VIII	niedziela	Ecie Pecie = drewno i sznurek Kowal – pokaz pracy i warsztatu kowalstwa
15.VIII	czwartek	Zabawki zero waste
17.VIII	niedziela	Brain Master
18.VIII	niedziela	Letnie łapacze snów
31.VIII	sobota	Flower Tea Lights Kowal – pokaz pracy i warsztatu kowalstwa

STREFA CARNALL

Studenci z Lublina z wizytą w kopalni Wujek

Od trzech lat Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej z Lublina organizuje dla swoich studentów geografii I stopnia w ramach przedmiotu geografia ekonomiczna ćwiczenia terenowe, podczas których przez cztery dni zapoznają się oni z unikalnym środowiskiem przemysłowym Górnego Śląska. W tym roku 13 czerwca na ćwiczenia w kopalni Wujek przyjechała

grupa 11 studentów wraz z opiekunami, dr inż. Dorotą Dymek oraz dr inż. Jolantą Jóźwik. Celem spotkania było pogłębienie wiedzy na temat Polskiej Grupy Górniczej S.A. oraz wykorzystanie potencjału obszarów górniczych województwa śląskiego. Dr inż. Rafał Gąsior, dyrektor Biura Restrukturyzacji Operacyjnej i Technologicznej Centrali PGG S.A., przedstawił studentom główne aspekty funkcjo-

nowania spółki oraz plany i kierunki rozwoju. Byli oni szczególnie zainteresowani oddziaływaniem eksploatacji na tereny oraz infrastrukturę na powierzchni, a także wielkością zasobów węgla i możliwościami jego pozyskania. Podczas spotkania poruszono również kwestię zatrudnienia w górnictwie i kształcenia nowych kadr. O współpracy spółki ze szkołami średnimi i o planach stypendialnych

opowiedziała dyrektor Departamentu Wsparcia Centrali PGG S.A. Anna Durasiewicz-Idkowiak. Podkreśliła ona, że kształcenie w zawodach górniczych oraz w zawodach przydatnych w górnictwie, takich jak na przykład mechanik czy elektryk, odbywa się w ramach programu „Dobry Start z PGG”, który zapewnia wsparcie finansowe oraz gwarantuje pracę w kopalniach. Następnie studenci zjechali na poziom 370 m na pole szkoleniowe, gdzie w rolę wykładowcy i przewodnika po podziemiach wcielił się pan Tomasz Kopania, koordynator ds. pola szkoleniowego z ruchu Wujek, który m.in. kompleksowo wyjaśnił proces wydobywania węgla i zademonstrował na ścianie szkoleniowej sekcji obudowy zmechanizowanej Hydromel 12/28 POz. Podziemne pole szkoleniowe w kopalni Wujek to doskonałe miejsce do przeprowadzania części praktycznej różnych kursów, szkoleń nowych pracowników czy zajęć dla uczniów szkół średnich i uczelni wyższych.

BOŻENA SIEJA

LAT WOLNOŚCI

Zapraszamy na pełne atrakcji wakacje w Śląskim Centrum Wolności i Solidarności

Warsztaty z grafiki artystycznej „ZróbMY sobie miasto”

Zapraszamy na warsztaty linorytnicze wraz z **Miejską Biblioteką Publiczną w Katowicach** w ramach akcji „CzytaMY miasto”. Każdy uczestnik wykona matrycę przedstawiające miejskie budynki, a potem wykona odbitki w technice druku blokowego, tworząc wizerunek miasta. Będziemy wymieniać się matrycami, aby nasze miasta były bardziej zróżnicowane.

- wtorki: 2 lipca, 9 lipca, 6 sierpnia, 13 sierpnia
- godz. 12.00–14.00
- ŚCWIS, ul. Wincentego Pola 38, Katowice

Zajęcia są bezpłatne.

Obowiązuje rejestracja mailowa pod adresem monika.ziembinska@scwis.pl.

Klub Gier Historycznych

Otwarte spotkania dla początkujących i zaawansowanych graczy

- każdy czwartek lipca, w godzinach 10.00–16.00

W programie m.in.:

- nauka zasad gier planszowych o tematyce historycznej
- turniej gier planszowych III POWSTANIE ŚLĄSKIE oraz ORP ORZEŁ
- turniej finałowy w czwartek, 1 sierpnia, godz. 10.00

Nasz wakacyjny program może ulec zmianie.

Śląskie Centrum Wolności i Solidarności | ul. W. Pola 38, Katowice
tel. 32 438 79 66 | www.scwis.pl | www.facebook.com/SCWiS

Województwo
Śląskie

KATOWICE
dla odmiany

Śląskie Centrum
Wolności i Solidarności

MIEJSKA
BIBLIOTEKA
PUBLICZNA
w Katowicach

Śląskie Centrum Wolności i Solidarności jest instytucją kultury
Samorządu Województwa Śląskiego współprowadzoną przez Miasto Katowice.

LAT WOLNOŚCI

Spacery z historią

Wraz z **Radiem Katowice** i **Muzeum Historii Katowic** zapraszamy na spacery ulicami Katowic z przewodnikiem. Każdy spacer kończy się w Śląskim Centrum Wolności i Solidarności zwiedzaniem za darmo z przewodnikiem multimedialnej wystawy historycznej.

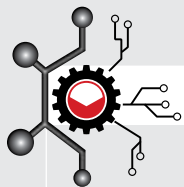
- **Spacer 1** „Architektura Katowic” – 19 lipca, godz. 10.00
Na trasie (4,5 km, 4 godz.) m.in.: Radio Katowice, Sejm Śląski, dzielnica modernistyczna, osiedle neobarokowe, wieża spadochronowa
- **Spacer 2** „Pomiędzy dwiema wystawami” – 26 lipca, godz. 10.00
Na trasie (4,5 km, 5 godz.) m.in.: Muzeum Historii Katowic (darmowe zwiedzanie z przewodnikiem wystawy „Z dziejów Katowic”), cmentarz przy ul. Francuskiej, dom Wojciecha Korfante go, Hala Parkowa
- **Spacer 3** ROWEROWY „Górnictwym szlakiem” – 2 sierpnia, godz. 10.00
Na trasie (13 km, 5,5 godz.) m.in.: Muzeum Historii Katowic. Dział Etnologii Miasta, Nikiszowiec (darmowe zwiedzanie muzeum), Giszowiec, leśne szlaki rowerowe Katowic
- **Spacer 4** „Przed południem na południe” – 9 sierpnia, godz. 10.00
Na trasie (4,5 km, 4 godz.) m.in.: Rynek, stary dworzec, historyczna zabudowa ul. Kościuszki, ogród jordanowski, drewniany kościół pw. św. Michała Archanioła
- **Spacer 5** „Od wolności do solidarności” – 16 sierpnia, godz. 10.00
Na trasie (3,5 km, 3,5 godz.) m.in.: Plac Wolności, willa przemysłowców Goldsteinów, Królewski Sąd i więzienie, „śląski drapacz chmur”, koszary piechoty

Dodatkowe
informacje

Liczba miejsc ograniczona,
prosimy o zapisy: rezerwacje@scwis.pl, tel. 32 438 79 66.

Śląskie Centrum Wolności i Solidarności | ul. W. Pola 38, Katowice
tel. 32 438 79 66 | www.scwis.pl | www.facebook.com/SCWiS

Dół rozładowczy na Ziemowicie

Mieszanki energetyczne przynoszą oszczędności

Chociaż odchodzenie od węgla wydaje się być przesądzone, będzie to proces rozłożony na lata. W tym czasie kopalnie nadal będą fedrowały, a spora liczba gospodarstw domowych będzie wykorzystywała węgiel kamienny.

urządzeniu uwzględnia się zarówno niską emisyjność, jak i wysoką sprawność energetyczną w trakcie całego okresu grzewczego. „Ecodesign” uwzględnia fakt, że przez większość czasu kocioł pracuje na stosunkowo niskich parametrach, rzadko osiągając swoją moc nominalną i to całość jego pracy powinna podlegać ocenie.

Polska Grupa Górnicza na bieżąco dostosowuje się do unijnych wymagań i spełnia zmieniające się oczekiwania klientów. Jednym z działań podjętych w tym zakresie w ostatnim czasie jest realizacja ważnego przedsięwzięcia inwestycyjnego w ruchu Ziemowit, czyli budowa instalacji do produkcji oczekiwanych przez rynek miałów energetycznych oraz groszków „Karlik Groszek Plus” i „Karolinka Groszek Premium”, powstałych z mieszanina produkcji własnej z węglem z innych kopalń.

Przedsięwzięcie to dotyczy budowy kompleksowej infrastruktury wraz z niezbędnymi instalacjami do rozładunku węgla obcego z wagonów kolejowych, jego magazynowania, kruszenia, mieszania, przesiewania, składowania i skierowania do sprzedaży.

Właśnie zakończył się pierwszy z trzech etapów tego przedsięwzięcia, czyli budowa punktu rozładunku węgla z wagonów wraz z systemem tworzenia mieszanek energetycznych z wykorzystaniem węgla własnego i z innych kopalń.

Jak podaje Główny Urząd Nadzoru Budowlanego, aż 45 proc. zgłoszonych do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków źródeł ciepła wykorzystuje paliwa stałe, takie jak węgiel, pelet, drewno. Dane z grudnia ubiegłego roku wskazują, że węglem w kotłach pali prawie 3,6 mln gospodarstw domowych.

Coraz bardziej rygorystyczne przepisy dotyczące ochrony środowiska doprowadziły nas przez kolejne klasy pieców do obowiązującej od 2020 roku dyrektywy „Ecodesign”, która nakłada na kotły najwyższe wymagania, dotyczące emisyjności i sprawności energetycznej. Zmiana, którą niesie z sobą „Ecodesign”, polega na tym, że podczas przyznawania klasy danemu

Zakończenie tych prac pozwoliło na podniesienie oraz ustabilizowanie poziomu jakości wytwarzanych miałów energetycznych, a co za tym idzie poszerzenie oferty handlowej kopalni Piast–Ziemowit.

Obecnie realizowany jest drugi etap całego przedsięwzięcia, czyli budowa instalacji do produkcji groszku o uziarnieniu 6–25 mm z wykorzystaniem węgla własnego oraz groszków z innych kopalń.

Tworzenie mieszanki węgla z poszczególnych kopalń pozwoli na wyeliminowanie mankamentów każdego z nich (np. wymaganej kaloryczność i zawartość siarki oraz wysokiej spiekalności) i stworzenie produktu o wysokiej jakości.

Ostatnim etapem całej inwestycji będzie budowa układu konfekcjonowania paliw kwalifikowanych, którego zakończenie planowane jest na 2025 rok.

Realizacja przedsięwzięcia podyktowana jest koniecznością stworzenia infrastruktury pozwalającej na przywóz i rozładunek węgla z innych oddziałów PGG celem dostosowania się do oczekiwań klientów w zakresie produkowanych miałów energetycznych oraz wysokiej jakości groszku „Karlik Groszek Plus” i „Karolinka Groszek Premium”.

Nie bez znaczenia jest fakt, iż podczas prac maksymalnie wykorzystana jest ist-

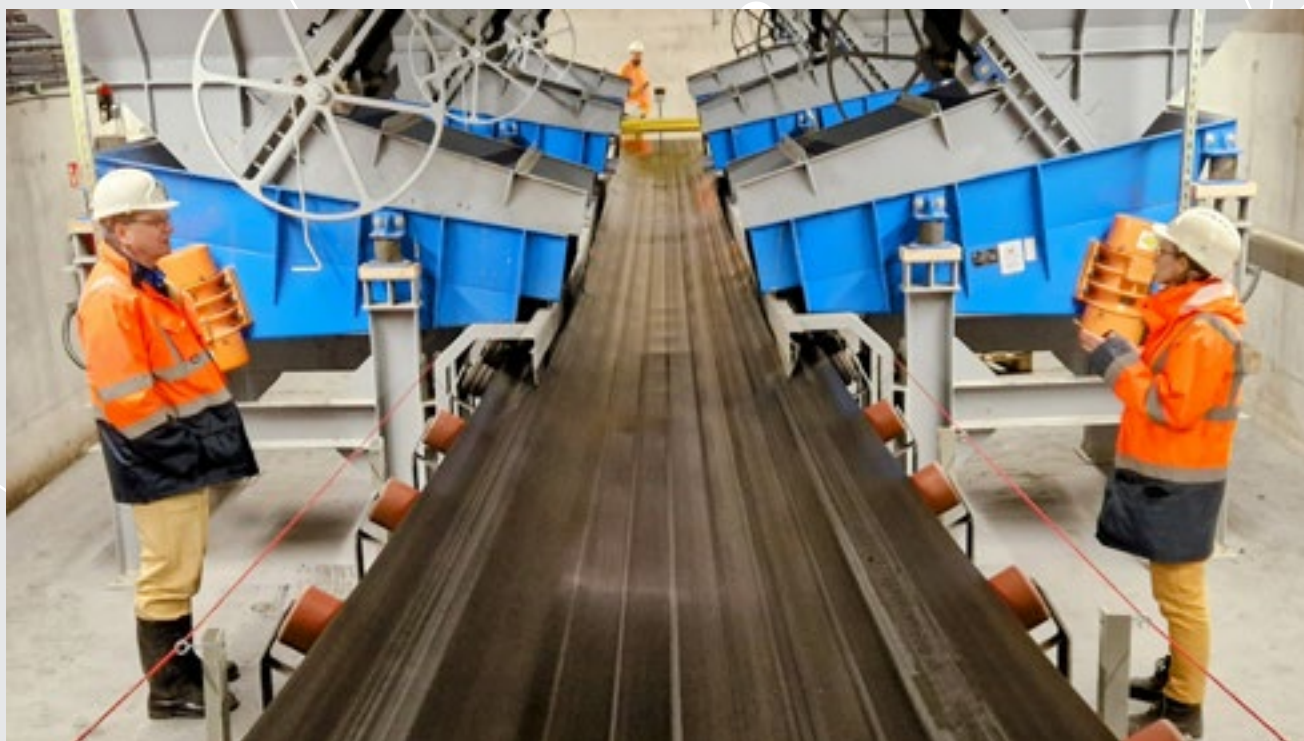

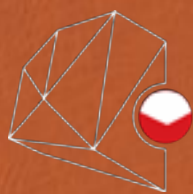
niejąca infrastruktura zakładu przerobowego.

Warto też podkreślić, że inwestycja ta pozwoli uniknąć kosztów związanych z transportem węgla z ruchu Ziemowit do zakładu w Woli, gdzie aktualnie prowadzi się produkcję „Karlika Groszek Plus” oraz „Karolinki Groszek Premium”. Dzięki korzystnej lokalizacji i nowoczesnej techno-

logii produkcji możliwe będzie elastyczne dostosowywanie wielkości produkcji do bieżącego zapotrzebowania na rynku oraz, co najważniejsze, spełnienia coraz surowszych norm jakościowych dotyczących węgla opałowego przeznaczonego dla odbiorców indywidualnych.

ZBIGNIEW PIKSA

POLSKA GRUPA
GÓRNICZA

**Dbamy o rozwój językowy
Twój i Twoich bliskich...
więc ucz się z nami języków
obcych na platformie eTutor,
aby:**

- płynniej posługiwać się wybranym przez Ciebie językiem obcym,
- dokładniej rozumieć słownictwo z naszej branży,
- swobodniej czuć się słuchając treści w języku obcym,
- szerzej budować swoją wiedzę o historii i kulturze danego języka,
- aktywniej spędzać czas korzystając z gier i kontaktu ze społecznością.

**Podejmij wakacyjne wyzwanie i sprawdź,
jak możesz dopasować platformę eTutor
do swoich potrzeb.**

**Akademia
PGG**

Do zobaczenia w rankingu firmowym!

